

Příloha č. 1 – Funkční vyšetření ruky a zápěstí (vytvořené hodnocení)

Funkční vyšetření ruky a zápěstí	
Jméno:	Datum testování:
Pohlaví:	Testující:
Věk:	
Diagnóza:	
Datum vzniku onemocnění/úrazu:	
Přidružená diagnóza:	
Dominantní HK před onemocněním/úrazem:	
Dominantní HK po onemocnění/úrazu:	
Účel vyšetření: stav funkce horních končetin/nastavení terapie/kontrolní vyšetření	
Provedené testy a jejich hodnocení (např.: ISNCSCI, Zancolihovo klasifikace, Modifikovaná Ashworth škála, MAS, MES, COPM, ICSHT, Schopnost motorického učení atd.):	
Část 1 (Dotazování klienta)	
Poslední změna vývoje rukou – jak ve smyslu zlepšení, tak ve smyslu zhoršení + v čem změny spočívají:	
PHK:	
LHK:	
Pády, úrazy, operace rukou (včetně popisu, např. titanová dlaha):	
PHK:	
LHK:	
Největší omezení HKK při aktivitách:	
Opora – způsob opory o ruku:	
PHK:	
LHK:	
Bolestivost/subjektivní potíže (místo, délka trvání, pravidelnost):	
PHK:	
LHK:	
Spasticita (negativní – př. omezení úchopu, pozitivní + možnost vložení předmětu do ruky)	
PHK:	
LHK:	
Pracovní anamnéza:	

<p>Péče o ruce (pravidelná péče o horní končetiny): <i>Samostatná péče o HKK (ANO x NE; pokud ano, jak často a jakým způsobem):</i></p> <p><i>Fyzioterapie (ANO x NE; pokud ano, jak často a jakým způsobem):</i></p> <p><i>Ergoterapie (ANO x NE; pokud ano, jak často a jakým způsobem):</i></p>
<p>Polohovací pomůcky (dlahy, ortézy a další – typ dlahy, rok výroby, doba a délka užívání, pozice, cíl a efekt dlahování): <i>PHK:</i></p> <p><i>LHK:</i></p>
<p>Pomůcky pro úchopovou funkci ruky: <i>PHK:</i></p> <p><i>LHK:</i></p>
<p>Část 2 (Vyšetření klienta)</p>
<p>Vzhled, držení HKK – stav kůže, otok, klidové postavení, tonus, kontraktury, jizvy (přidat fotodokumentaci): <i>PHK:</i></p> <p><i>LHK:</i></p>
<p>Svalová síla (orientačně stiskem ruky – hodnocení: nestiskne/stiskne slabě/stiskne silně/stiskne přes náhradní mechanismus): <i>PHK:</i></p> <p><i>LHK:</i></p>
<p>Taktilní cití (doteky na dlaň a všechny prsty z ventrální i dorsální strany; hodnocení: hyperestézie, normostézie, hypestézie, anestézie, alodynzie, neuropatická bolest): <i>PHK:</i></p> <p><i>LHK:</i></p>
<p>Část 3 (Funkční úchopy)</p>
<p>Položte postupně před klienta na vyznačené místo uvedené předměty, ohodnoťte provedení úchopů a запиšte do prvního sloupečku dle následujícího bodování:</p> <p><i>0 – neprovede</i> <i>1 – provede s velkými obtížemi</i> <i>2 – provede se středními obtížemi</i> <i>3 – provede s lehkými obtížemi</i> <i>4 – provede v normální kvalitě</i></p> <p>Do druhého sloupečku запиšte, jak je pro klienta aktivita důležitá dle následující stupnice: <i>0 – není důležitá</i> <i>1 – málo důležitá</i></p>

- 2 – částečně důležitá
 3 – důležitá
 4 – velmi důležitá

Do poznámek napište, zda klient potřebuje k provedení úkoly kompenzační pomůcky (občas, vždy), jakým stylem provádí dané úkoly, a zda jsou při úkolech patrné souhyby těla či jiné okolnosti.

Úkol	Provedení (škála 0-4)		Důležitost aktivity (škála 0-4)	Poznámky (použití pomůcky, souhyby, atd.)
	PHK	LHK		
1. Otevření zavařovací sklenice o průměru cca 10 cm				
2. Otevření plastové lahve				
3. Napití se ze skleničky				
4. Česání vlasů				
5. Vložení klíče do zámku a jeho odemčení				
Komplexní úkol	Provedení (škála 0-4)		Důležitost aktivity (škála 0-4)	Poznámky (použití pomůcky, souhyby, atd.)
1. Manipulace a ovládání mobilního telefonu				
2. Napsání svého jména				
3. Simulace jedení				
4. Otevření peněženky a vyndání karty z příslušné přihrádky				
Závěr:				

Příloha č. 2 – Manuál k funkčnímu vyšetření ruky a zápěstí

MANUÁL K FUNKČNÍMU VYŠETŘENÍ RUKY A ZÁPĚSTÍ U OSOB PO POŠKOZENÍ MÍCHY S TETRAPLEGIÍ

Účel: Tento hodnotící nástroj je určený k funkčnímu vyšetření ruky a zápěstí u osob po poškození míchy s tetraplegií. Je rozdělen na tři části, kdy jedna se věnuje subjektivnímu hodnocení distálních částí horních končetin z pohledu klienta. Další část je zaměřena na samotné vyšetření klienta terapeutem. Poslední část se zabývá funkčními úchopy, které jsou hodnoceny kvalitou provedení a také tím, jak jsou pro každého klienta důležité.

Cílová populace: Osoby po poškození míchy v krčních segmentech (C4–C8) různého pohlaví ve věku od 18 let.

Potřebné pomůcky:

- štětec,
- zavařovací sklenice (průměr cca 10 cm),
- plastová láhev (0,5l),
- sklenice (přibližně o objemu 0,2l),
- hřeben,
- tužka a papír,
- zámek s klíčem,
- mobilní telefon,
- peněženka s kartou,
- nůž a vidlička.

Příprava k provedení hodnocení:

Před samotným začátkem provedení funkčního hodnocení je důležité do tiché místnosti s vhodně nastavitelnou výškou stolu připravit všechny potřebné pomůcky.

INSTRUKCE

Před začátkem provádění jednotlivých částí funkčního vyšetření vyplňte s klientem hlavičku záznamového archu, kde uveďte jméno klienta, pohlaví, věk, diagnózu, datum vzniku úrazu/onemocnění, přidruženou diagnózu, dominantní horní končetinou před a po úrazu/onemocnění, datum testování a jméno testujícího.

První část

Instrukce pro testujícího:

Do připraveného záznamového archu zapisujte popořadě všechny informace zjištěné z rozhovoru s klientem. Nezapomeňte zmínit a zapsat všechny oblasti uvedené níže.

1) Poslední změna vývoje rukou:

- kdy naposledy změna ve vývoji rukou proběhla (udat co nejpřesněji),
- jak ve smyslu zlepšení, tak ve smyslu zhoršení + v čem změny spočívají,
- jak dlouho po úrazu/onemocnění změna ve vývoji probíhala,
- rozepsat jednotlivě na pravou a levou horní končetinu.

2) Pády, úrazy, operace rukou (včetně popisu, např. titanová dlaha):

- uvést všechny zranění distální části horních končetin, označit přesné místo datum,
- rozepsat jednotlivě na pravou a levou horní končetinu.

3) Největší omezení HKK při aktivitách:

- uvést všechny aktivity, které nejvíce klienta omezují v běžném životě.

4) Opora – způsob opory o ruku:

- popsat přesný způsob provedení opory o ruku,
- rozepsat jednotlivě na pravou a levou horní končetinu.

5) Bolestivost/subjektivní potíže (místo, délka trvání, pravidelnost):

- udat přesnou lokalizaci místa bolesti, délku trvání, a zda jsou potíže pravidelně se vyskytující v určitou denní dobu,
- zmínit zda bolest něco zlepšuje, či zhoršuje – úlevové polohy, pohyb,
- rozepsat jednotlivě na pravou a levou horní končetinu.

6) Spasticita (negativní – př. omezení úchopu, pozitivní + možnost vložení předmětu do ruky):

- udat, zda spasticita klienta omezuje v životě (negativní – bolest, nemožnost provést úchop), či naopak zlepšuje provádění určité aktivity (pozitivně – držení předmětu v ruce),
- rozepsat jednotlivě na pravou a levou horní končetinu.

7) Pracovní anamnéza:

- jaký typ aktivity, kolik hodin denně, kolik dní v týdnu.

8) Péče o ruce (pravidelná péče o horní končetiny):

- uvést zda se klient stará a o své ruce a pokud ano, jak často (denně, týdně, počet hodin) a jakým způsobem,
- rozepsat jednotlivě jako samostatná péče o ruce, fyzioterapie, ergoterapie.

9) Polohovací pomůcky (dlahy, ortézy a další):

- uvést zda klient používal, či stále používá polohovací pomůcky,
- zmínit typ dlahy, rok výroby, dobu používání, délku užívání (kolik hodin denně), pozice polohování a cíl a efekt dlahování,
- rozepsat jednotlivě na pravou a levou horní končetinu.

10) Pomůcky pro úchopovou funkci ruky:

- uvést přesné pomůcky (úchopová rukavice, rozšířená rukojeť atd.)
- rozepsat jednotlivě na pravou a levou horní končetinu.

Druhá část

Instrukce pro testujícího:

V další části vyšetřete pohledem a pohmatem ruce a zápěstí klienta.

1) Vzhled a držení horních končetin:

- pokud je to možné, přidat fotodokumentaci rukou a zápěstí klienta – vyfotit ze třech pohledů (dorsální, palmární a při postavení rukou na malíkové hraně),
- s přesným umístěním a popisem uvést následující: stav kůže, otok, klidové postavení, tonus, kontraktury, deformity, jizvy,
- rozepsat jednotlivě na pravou a levou horní končetinu.

2) Svalová síla (orientačně stiskem ruky):

- provést orientačně stiskem ruky při vložení II. a III. prstu terapeuta do dlaně klienta,
- hodnocení na stupnici: nestiskne/stiskne slabě/stiskne silně/stiskne přes náhradní mechanismus,
- rozepsat jednotlivě na pravou a levou horní končetinu.

3) Taktilní cití:

- provést doteky na dlaň a všechny prsty z ventrální i dorsální strany pomocí štětce,
- hodnocení na stupnici: hyperestézie, normostézie, hypostézie, anestézie, alodynies, neuropatická bolest,
- rozepsat jednotlivě na pravou a levou horní končetinu.

Instrukce pro klienta:

1) Vzhled a držení horních končetin.

Nyní si vyšetřím Vaše ruce a zápěstí.

2) Svalová síla.

Nyní budeme vyšetřovat svalovou sílu. Vložím Vám dva prsty do každé ruky a vy se pokusíte mi mé prsty zmáčknout, co nejvíce to jde.

3) Taktilní cití.

Zavřete, prosím, oči. Já se Vás budu dotýkat tímto štětcem na různých místech ruky a zápěstí a vy se mi pokusíte co nejpřesněji říci, kde jsem se Vás dotýkala. Můžete mi to i případně ukázat druhou rukou.

Třetí část

Instrukce pro testujícího:

V poslední části zhodnoťte úkoly zaměřené na funkční úchopy z pohledu kvality provedení každého úkoly, z hlediska důležitosti úkolu pro klienta. Také nezapomeňte zmínit, zda klient potřebuje k provedení nějakou kompenzační pomůcku (jakou, jak často) a jakým stylem provádí jednotlivé úkoly.

Postup:

Položte postupně před klienta na vyznačené místo uvedené předměty, ohodnoťte **provedení úchopů** a zapište do prvního sloupečku dle následujícího bodování:

0 – neprovede

1 – provede s velkými obtížemi

2 – provede se středními obtížemi

3 – provede s lehkými obtížemi

4 – provede v normální kvalitě

Do druhého sloupečku zapište, jak je pro klienta **aktivita důležitá** dle následující stupnice:

0 – není důležitá

1 – málo důležitá

2 – částečně důležitá

3 – důležitá

4 – velmi důležitá

Do poznámek napište, zda klient potřebuje k provedení úkoly kompenzační pomůcky (občas, vždy), jakým stylem provádí dané úkoly, a zda jsou při úkolech patrné souhyby těla či jiné okolnosti.

Každý úkol se provádí vždy nejdříve pravou končetinou, poté levou končetinou a posléze se přechází na další úkol. Vše zapište do přiloženého formuláře. Každý úkol vždy klientovi

nejdříve předved'te. Po provedení každého úkolu se vždy klienta zeptejte, jak je pro něj daná činnost důležitá v běžném životě.

Instrukce pro klienta:

1) Otevření zavařovací sklenice o průměru cca 10 cm.

Uchopte zavařovací sklenici do levé ruky, pravou rukou ji otevřete, poté znovu zavřete a položte na stůl. Nyní proved'te to samé, akorát uchopte do pravé ruky a otevřete levou rukou. Jak je pro Vás tento úkol důležitý v běžném životě na stupnici 0 – 4 (0 – nedůležitý, 4 – velmi důležitý)?

2) Otevření plastové lahve.

Uchopte plastovou lahev do levé ruky, pravou rukou ji otevřete, poté znovu zavřete a položte na stůl. Nyní proved'te to samé, akorát uchopte do pravé ruky a otevřete levou rukou. Jak je pro Vás tento úkol důležitý v běžném životě na stupnici 0 – 4?

3) Napítí se ze skleničky.

Uchopte skleničku do pravé ruky, přiblížte ji k ústům a předved'te, jak byste se napil/a. Poté ji položte zpět na stůl. Nyní proved'te to samé levou rukou. Jak je pro Vás tento úkol důležitý v běžném životě na stupnici 0 – 4?

4) Česání vlasů.

Uchopte hřeben do pravé ruky a předved'te, jak byste si učesal/a vlasy. Poté hřeben položte zpět na stůl. Nyní proved'te to samé levou rukou. Jak je pro Vás tento úkol důležitý v běžném životě na stupnici 0 – 4?

5) Vložení klíče do zámku a jeho odemčení.

Uchopte klíč do pravé ruky, zkuste ho vložit do zámku a otočit s ním. Posléze ho vyndejte a položte zpět na stůl. Nyní proved'te to samé levou rukou. Jak je pro Vás tento úkol důležitý v běžném životě na stupnici 0 – 4?

Komplexní úkoly:

1) Manipulace a ovládání mobilního telefonu.

Nyní uchopte mobil a ukažte mi, prosím, jak jste zvyklý/á ho normálně používat. Jak je pro Vás tento úkol důležitý v běžném životě na stupnici 0 – 4?

2) Napsání svého jména.

Do Vaší dominantní ruky uchopte tužku a na papír mi napište celé své jméno. Jak je pro Vás tento úkol důležitý v běžném životě na stupnici 0 – 4?

3) Simulace jedení s příborem.

Uchopte příbor a předved'te mi, jak jíte v běžném životě. Představte si, že byste měl/a něco ukrojit a vložit do pusy. Jak je pro Vás tento úkol důležitý v běžném životě na stupnici 0 – 4?

4) Vyndání karty z peněženky a opětovné zandání.

Uchopte peněženku, otevřete ji a vyndejte kartu. Kartu poté zpět zandejte a peněženku položte. Jak je pro Vás tento úkol důležitý v běžném životě na stupnici 0 – 4?

Hodnocení:

Všechny zmiňované oblasti hodnocení запиšte co nejpřesněji do přiloženého záznamového archu.

Příloha č. 3 – Informovaný souhlas

Informovaný souhlas

Název bakalářské práce (dále jen BP): Funkční vyšetření ruky a zápěstí u osob po poškození míchy s tetraplegií

Já, _____, souhlasím s účastí v BP, jejíž výsledky budou anonymně zpracovány. Je mi více než 18 let. Byl/a jsem podrobně a srozumitelně informován/a o cíli BP a jejích postupech, průběhu zpracování, a formě mé spolupráce. Zjištěné údaje budou v BP uveřejněny přísně anonymně bez jakýchkoliv osobních údajů. Má účast je dobrovolná.

Datum:

Podpis klienta:

Podpis studenta: